

המרחב החופי – ישראל 2020

חוף הכרמל – יוצרים עתיד

החברה להגנת הטבע
שומרים, מחנכים, אוהבים

הייחוד של החוף מערש התרבות האנושית

- כמקור השראה
- אומנות, שירה וספרות
- מסחר
- הפלגה
- ספורט ימי
- המבט לים
- האופק הפתוח
- המשאבים

החברה להגנת הטבע
שומרים. מחנכים. אוהבים

כשהרומנטיקה מתורגמת לכסף

- היותו של החוף והמבט לים משאת הנפש האנושית, הופכים אותו למוצר צריכה בעל ערך גבוה מאד.
- איך אנחנו יודעים את זה? באותו הבניין – כמה שווה דירה עם נוף לים לעומת נוף לעיר? או חדר במלון?
- **החוף מושך לכן לחצי פיתוח אדירים:** מגורים, מלונות, טיילות, מסעדות ומסחר, מעגנות, וגם תשתיות בזיקה לים. אלה מייצרים ערכים כלכליים עצומים. **למי?**
- **מה המחיר לסביבה?** הרס החוף החולי, מינים פולשים, פגיעה בצומח ובחי, זיהום אור, פגיעה בהנאת הציבור מהחוף ועוד.
- **ואיפה השווי של החוף לציבור הרחב?** כמה אנחנו מוכנים לשלם על כרטיס קולנוע? ועל קרטיב? ועל ביקור בים? ועל לינה באוהל על החוף?
- **החוף הוא משאב מוגבל.** ככל ששטחו מצטמצם – והאוכלוסיה מתרחבת – כך עולה שווי.

החוף הוא נקודת מפגש ייחודית של סוגיות סביבתיות, ציבוריות וכלכליות

- מצד אחד: גישה חופשית, זכות מעבר, והיכולת של כל אדם באשר הוא להנות מהמשאב הנחשק.
- מן הצד השני: הצורך בניהול הסביבה האקולוגית הרגישה – הגבלת הלחץ, מניעת נזק לטבע ושמירתו ארוכת הטווח להנאת הדורות הבאים
- ולכל מטבע – יש גם צד שלישי: מי נושא בעלויות? הנקיון, הפעלת החופים, הפיקוח, מתן השירותים, הביטוח.

**ומעל כל אלה מרחפים שינויי האקלים:
עלייה בשכיחות אירועי קיצון ובסערות, עליית מפלס פני הים.**

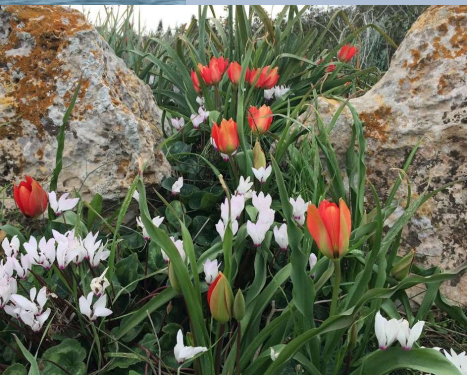
מה נמצא ומה מתוכנן בחופי ישראל, ועם המבט לים

- חופים עירוניים, חופי רחצה, חופים פתוחים (תמ"א 1)
- תחנות כח, מתקני התפלה ונמלים, תשתיות ומתקני קידוח ימיים (גז ונפט)
- מרינות – קיימות ומתוכננות, מעגנות ומוצאים לספורט ימי
- תיירות: ממלונות וכפרי נופש מבונים ועד אוהלים וקראוואנים
- מתקנים צבאיים (עתלית כדוגמא) ושטחי אש ימיים
- ניקוז עירוני, מי קירור וגם שפכים (עירוניים ותעשייתיים)
- איים מלאכותיים? טורבינות רוח?
- בריכות דגים וחקלאות ימית
- שמורות וגנים לאומיים, חופיים וימיים

ובחוף הכרמל

- **חופים ייחודיים ופתוחים, ערכי טבע נדירים:** צומח אנדמי לחוף כרמל, הטלות צבות ים, ביץ' רוק, רכסי הכורכר ומרזבת חוף הכרמל, בריכות הדגים כמחליפות הביצות שיובשו (תחנת תדלוק לעופות), בריכות המלח
- **לחץ לינה כבד מאד:** המייצר לחץ על עורף החוף ובעיית ניהול פסולת
- **כפר הנופש נחשולים כמאבק ציבורי-סביבתי שצלח** (אך שטחי ההשבה טרם נוצלו ע"י רמ"י)
- **מתחמי תיירות קיימים ומתוכננים לכל ישוב חופי** (עתלית, נווה ים, דור, הבונים, נחשולים, מעגן מיכאל, קיסריה, שדות ים – וגם ג'סר א זרקא)
- **פוטנציאל ייחודי לשיקום ושחזור ערכי טבע נכחדים:** מלחות החוף, הכבארה

וכדי שכל זה יעבוד ביחד

- צריך לקחת אחריות, לנהל, לאזן
- אומדן כושר הנשיאה (חברתי, תפעולי וסביבתי)
- קוד אקולוגי לניהול חופי הרחצה
- ניהול בר קיימא של עורף החוף: שמירת הטבע, ניהול הפסולת, איזון בין כלכלה לסביבה
- שיקום בתי גידול בסיכון: ביצות, מלחות, שמורות ימיות
- הכנה לשינויי האקלים ולתפיסת המרחב החופי כמכלול שיספק הגנה: החוף, הים, טבלאות הגידוד, הכורכרים, שפכי הנחלים ושטחי ההצפה